

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 žen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
 in zanimivemu čitvu. :: :: ::

GLAS NARODA

POZOR, NAROČNIKI...
 Naročnikom naznanjamo, da voj ne pol-
 ljamo potrditi za poslano naročnina. Za-
 dostuje potrdilo poleg naslova na listu—
 do katerega dne, meseca in leta je na-
 ročnina plačana. U p r a v a.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
 No. 77. — Štev. 77. NEW YORK, MONDAY, APRIL 4, 1938—PO NEDELJEK, 4. APRILA 1938 Volume XLVI. — Letnik XI-VI.

AVTONOMNO GIBANJE NA ČEHOSLOVAŠKEM

NEMCI, SLOVAKI, POLJAKI IN MADŽARI ZAHTEVAJO POPOLNO SAMOSTOJNOST IN NEODVISNOST

Po avtonomiji stremeči narodi zahtevajo, naj se Čehoslovaška odpove zvezi s Francijo in Rusijo. — Čehoslovaško podpira sedemdeset odstotkov naroda in pa armada, ki je z izjemo nemške, najmočnejša armada v centralni Evropi. — Horthy pravi, da ni nobenega povoda za bojazen.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 3. aprila. — Danes je govoril po radio madžarski regent, admiral Horthy. Razpravljal je o vznemirljivih vesteh, da se Nemčija ne bo zadovoljila samo z Avstrijo, pač bo pa pograbila tudi Madžarsko.

Vse te govornice je označil Horthy za neutemeljene.

— Madžarska je sklenila ohraniti svojo neodvisnost in jo bo tudi ohranila! — je vzkliknil.

— Res je nekaj negotovosti, — je nadaljeval, — toda to je posledica političnih dogodkov, ki pretresajo ves svet.

— Ako pa natančno preudarimo celo zadevo, pridemo do zaključka, da se avstrijsko-nemški anšlus v nobenem pogledu ne tiče Madžarske ter da je Nemčija istotako naklonjena Madžarski kot ji je bila Avstrija.

Po njegovem mnenju so skušale nekatere osebe izrabiti položaj v propagandne svrhe. Madžarska pa ni primerno taborišče za propagatorje. To se je posebno pokazalo leta 1919, ko je bila strmoglavljena komunistična vlada Bele Kuna.

PRAGA, Čehoslovaška, 3. aprila. — Položaj Čehoslovaške je postal zelo kritičen vsled spojitve Avstrije z Nemčijo, ker je ta zadnja demokracija v osrednji Evropi prepuščena na milost in nemilost narodno socialistične Nemčije, tako strateško kot gospodarsko.

Ta položaj pa se je še poslabšal, ko je nastala avtonomistična fronta, v kateri so se Nemci, Slovaki, Poljaki in Madžari zvezali v skupni zahtevi po avtonomiji za vsak narod v čehoslovaški meji.

Čehoslovaška stoji pred enim samim vprašanjem: biti ali ne biti, živeti ali pa biti razdeljena. Ironija pa je, da hočejo razkosati demokratično državo narodne manjšine, s katerimi je čehoslovaška vlada boljše postopala kot katerakoli druga evropska država.

Tem narodnim manjšinam stoji nasproti čehoslovaška vlada, katero podpira 70 odstotkov naroda in z izjemo Nemčije najmočnejša armada v osrednji Evropi. Proti avtonomnemu gibanju se bo čehoslovaška postavila z vso odločnostjo, tudi če pride zaradi tega do evropske vojne, kajti prepričana je, da narodne manjšine vpijejo po avtonomiji samo iz narodne zagrizenosti in pomeni za nje avtonomija samo prvi korak do popolne ločitve od Čehoslovaške, kar bi pomenilo razdelitev Čehoslovaške.

Avtonomiste, ki so prežeti nacijonalizma, ki sedaj preveva Evropo, podpihuje Nemčija, Poljska in nanovo oborožena Madžarska. Avtonomisti hočejo neodvisno od ostale Čehoslovaške upravljati svoje kulturne in gospodarske zadeve. Pa to še ni vse: zahtevajo tudi popolno premebo čehoslovaške vnanje politike, to je, da se Čehoslovaška odpove svoji zvezi s Francijo in sovjetsko Rusijo ter stopi v sporazum s totalitarnimi državami, kot ste Nemčija in Italija.

Njihove zahteve slone na "manjšinski pogodbi" katero je podpisal sedanji predsednik dr. Beneš na versaillski konferenci in v kateri obljublja, da Čehoslovaška ne bo zatirala narodnih manjšin,

Federacija je prekinila zvezo z Delav. ligo

SPOR MED VATIKANOM IN NAZIJI

Govornik po radio obsolja avstrijske duhovnike. Niso spoznali volka v ovčjem oblačilu.

VATIKAN, 3. aprila. — Po vatiškem radiju je zopet govoril v nemškem jeziku govornik, čegar ime ni bilo imenovano.

Rekel je, da se njegov govor nanaša na pastirski list dunajskega kardinala Teodorja Inuitzerja, ki je pozval svoje vernike, da naj pri plebiscitu 10. aprila glasujejo za združenje Avstrije z Nemčijo.

Vatikanski časnikarski urad je razdeljeval med ljudi italijanski prevod govora, toda vatiškanski krogi popolnoma molče o pomenu tega govora.

Med drugim je govornik rekel:

"Politično katoličanstvo v pravem pomenu besede pomeni, da morajo papež, duhovniki in verniki gledati, da so izpolnjene dognje Stvarnika in Odršenika v vsem, kar se tiče stvarjenja, tako v državi kot v družbi.

"Kdorkoli hoče napadati ali sramotiti to katoličanstvo kot pravo vero in krščanstvo, se bojuje proti krščanstvu z zločinsko silo državne oblasti."

Dalje je rekel govornik, da je napačno politično katoličanstvo, katerega se poslužujejo katoličani, ki so v javnih službah in se ravna po dejanskim ali pričakovanim dogodkih.

"Nikakega dvoma ni," je nadaljeval, "da je tako napačno politično katoličanstvo povzročilo veliko škodo časti in ugledu cerkve, zlasti še v časih, ko se nasprotniki krščanstva bahajo s svojimi močnimi načeli in dolže kristjane duhovne mladosti.

"Tem večja pa je škoda, kadar izbrane varuhe božje moralne postave vodi duh napačnega političnega katoličanstva, zlasti pod velikim uspehom dneva.

"Zgodi se pa tudi, da oči teh duhovnikov ne spoznajo več volka v ovčjem oblačilu, kot je njihova dolžnost in verjamejo v obljube, navzlic temu, da so jih posvarile slabe izkušnje in pred vsem besede najvišjega Pastirja.

Pred Kristusovim sodnim stolom se to katoličanstvo ne bo moglo zagovarjati vsled svoje notranje puholosti."

temveč da bodo v okviru države živale iste pravice, kot živajo razni kantoni v Švici. Toda avtonomisti grede mnogo dalje in njihove zahteve jasno kažejo, da hočejo Čehoslovaško razkosati. Razkosanja Čehoslovaške pa nikdo ne želi bolj, kot njene sosede in čehoslovaške narodne manjšine slepo slede njihovim navodilom in od njih prejema pomoč.

FAŠISTI SE BLIŽAJO MORJU

Do morja imajo samo še 22 milj. — Vladno poveljstvo premenjeno. — Španski begunci se vračajo.

HENDAYE, Francija, 3. apr. — Fašisti so zavzeli Gandese, ki se nahaja samo 22 milj od Sredozemskega morja ter predirajo po cesti proti Tortosi ob Sredozemskem morju.

General Franco, ki hoče prerezati zvezo med Madridom in Barcelono, potiska močno republikansko armado v nevarno past ob obrežni cesti, katero more obstreljevati težka artilerija in bojne ladje, ki patrolirajo obrežje. Kadar bodo republikanci potisnjeni do te ceste, tedaj bodo med dvema ognjema: težke artilerije in bojnih ladij.

Fašisti so tudi zavzeli tri vasi severno od Gandese ter z artilerijo obstreljujejo Gandesa Tarragona cesto, po kateri se umika vladna armada.

Da vlada poveča odpor svoje armade, je v vrhovnem poveljstvu izvršila velike premebe: odstavila je dosedanjega vrhov. poveljnik v Kataloniji, generala Sebastjana Pozasa in na njegovo mesto imenovala polkovnika Juana Perea.

CERBERE, Francija, 3. apr. — Španski fašistični aeroplani so metali bombe na železniški tir med francosko mejo ter Port Bouom na Španskem, nekaj ur prej, ko so štirje vlaki pripeljali španske republikanske vojakke, ki so pribežali v Francijo, do meje, da se odpeljejo na Špansko.

Francoska vlada je sklenila, da dovoli španskim beguncem, da se vrnejo na Špansko. Da pa se ne bi zamerila generalu Francu, je dala vsakemu beguncu na prosto voljo vrniti na vladno, ali pa na Francovo zemelje. Glasovanje je bilo tajno in 185 jih je glasovalo, da grede k generalu Francu, 4009 pa se jih je takoj odpeljalo v Cerbere ter se bodo ponoči odpeljali v Katalonijo.

POLJSKA USMRILA VOHUNA

VARŠAVA, Poljska, 3. apr. — Bydgoszcz iz Gdanska je bil v soboto usmrčen, ker je vohunil za neko "sosedno državo."

KRVAVI BOJI V ŠANTUNGU

Kitajci pošiljajo mehansirano armado proti Tajercangu. — Mesto je v razvalinah. — Kitajci drže svojo črto.

ŠANGHAJ, Kitajska, 3. apr. — Kitajci pošiljajo novo mehansirano armado v bitko, ki je v teku okoli Tajercanga na fronti v južnem Šantungu. Mesto, ki leži ob Velikem kanalu, se nahaja na poti japonski ofenzivi proti Lunghaj železnici.

Mestno obzidje je razstreljeno, hiše iz prsti so se zdrobile v prah, toda Kitajci, ki so 20 dni že odbijali vse japonske napade proti železnici, junaško drže svojo črto.

Nek japonski častnik je rekel, da je okoli Tajercanga v teku najbolj krvava bitka v celi vojni. "Voda Velikega kanala je krvavo tekla," je rekel. Mesto se nahaja pet milj severno od kitajske "Maginotove črte" ob Lunghaj železnici.

Japonci trdijo, da je na bojišču 12.000 Kitajcev; Kitajci pa trdijo, da je bilo ubitih 1000 Japoncev in da so vplenili 18 tankov.

Japonski aeroplani so leteli nizko nad Jihšienom in Caočvankom ter so japonski armadi s padali spustili živež in municijo. Drugi aeroplani pa so spuščali na tla pozive, da naj vstrajajo, dokler ne pride pomoč.

Kot poročajo Kitajci, so zopet zavzeli 7 mest v Šansiju. Kitajski vstaji pa so v severnem delu Honana pobili 3000 Japoncev, vjeli so jih 800 ter zaplenili 62 tovornih avtomobilov in 7 oklopnih avtomobilov.

HANKOV, Kitajska, 3. apr. — Iz Sučova prihaja poročilo, po katerem so Kitajci zavzeli mesti-Lijansjatjen in Čijeho ob Tiencin-Pukov železnici, okoli 65 milj severno od Sučova.

WASHINGTON, D. C., 3. aprila. — Ameriški trgovski atašej v Šanghaju A. Bland Calder je sporočil državnemu departmantu, da je japonski vpad A. Šanghaju povzročil škodo \$253,000,000 na lastnini in trgovini.

HANKOV, Kitajska, 3. apr. — Izvanredni narodni kongres kuomintanga je podelil vrhovnemu poveljniku maršalu Čankajšku naslov "eung-caj" — voditelj, skupno z diktatorsko oblastjo v kuomintangu (narodni stranki).

Naslov "eung-caj" da je Čankajšku naslednjo oblast: 1. Stalni predsednik narodnega kuomintanga in stalni predsednik osrednjega izvrševalnega odbora kuomintanga. 2. Pravica prositi kongres, da ovrže resolucije, ki jih je sprejel. 3. Pravica vetirati ali odobriti sklepe osrednjega izvrševalnega odbora.

"LABOR'S NON-PARTISAN LEAGUE JE TROBILO LEWISA," PRAVI GREEN

WASHINGTON, D. C., 2. aprila. — Ameriška delavska federacija je danes prekinila vse zveze z Labor's Non-partisan League (Delavsko nestrankarsko ligo). Obdolžila jo je, da je povsem pod kontrolo Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo ter komunistov in radikalcev.

V AMERIKI JE NAJVEČ NEZAPOSLENIH

Značilno poročilo Mednarodnega delavskega urada. — V prvem četrtletju 1938 je v Združenih državah nad 10 milijonov nezaposlenih.

ZENEVA, Švica, 1. aprila. — Mednarodni delavski urad Lige narodov je izdal danes poročilo glede nezaposlenosti v 23 državah. Porast nezaposlenosti v Ameriki je večja kot v vseh drugih državah skupaj.

Soglasno s poročilom Ameriške delavske federacije je bilo v prvih treh mesecih tekočega leta v Združenih državah 10,937,000 oseb brez dela. V zadnjem četrtletju lanskega leta jih je bilo 9,267,600, v prvem četrtletju lani pa 9,241,000.

Porast znaša torej 1,705,400. To je skoro pol milijona več kot v vseh ostalih 23 državah.

Število nezaposlenih se bo v pomladnih in poletnih mesecih znižalo vsled raznih sezonskih del.

Poročilo naglašja, da te številke niso posebno točne in zanesljive. V Veliki Britaniji je 4,800,000 nezaposlenih; v Nemčiji pa 1,051,000; v Franciji 444,000, na Holandskem 439,000, na Japonskem 281,000.

ZADOSTEN VZROK ZA LOČITEV ZAKONA

CHICAGO, Ill., 2. aprila. — Mrs. Mildred Pankett je tožila svojega moža za ločitev zakona. Pravi, da ima v spalnici osem prašičev in petnajst košič. Sodnik se še ni odločil, če bo razvezal zakon ali ne.

JAPONKI SE SMILJO AMERIŠKI RIŠKI MOŠKI

TOKIO, Japonska, 2. aprila. — Japonska pisateljica Haruko Išikava pravi, da so Združene države "dežela žensk" in da se ji smilijo ameriški mošje. V Ameriki je bila štiri mesece in zaključuje svoje izvajanje z besedami: "Ameriške ženske so ponosne in arogantne. Moški so pred njim ponižni, tako ponižni, da se človeku kar gabi.

Vodstvo Delavske federacije je pozvalo svoje članstvo, naj prekine z Ligo vse zveze ter naj ustanovi svoje nestrankarske politične odbore, ki bodo priporočali kandidate, kateri podpirajo stališče Federacije.

To potezo smatrajo za znamenje, da se je začela rušiti solidna delav. politična fronta, katere je spravila pri zadnjih volitvah v urade mnogo kandidatov New Deala.

Poziv je podpisal predsednik William Green, ki pravi, da je dolžnost vseh 3,500,000 članov Federacije boriti se proti Ligi pri primarnih volitvah in pri volitvah meseca novembra.

Green je označil Ligo kot "trobilu Johna L. Lewisa, C. I. O. diktatorja."

Liga je bila ustanovljena leta 1936 v prvi vrsti zato, da omogoči predsedniku Rooseveltu ponovno izvolitev.

Načeloval ji je George L. Berry, dokler ni resigniral, da postane zvezni senator. Za G. Berryjem je prevzel vodstvo John L. Lewis.

AVSTRIJSKI LEGIJONARJI SE VRAČAJO

SALZBURG, Nemčija, 1. aprila. — Bivšo avstrijsko-nemško mejo je prekoračilo 14,000 lepo oblečenih avstrijskih nazijev, ki so po Dollfusovemu umoru pobegnili v Nemčijo in so bili v avstrijski nazijski legiji. Ob mrzli nevihti z dežjem so se v tovornih vojaških avtomobilih pripeljali v Salzburg.

Na bivši meji je bil čez cesto raztegnjen napis: "Domovina vas pozdravlja!"

Mnogo sorodnikov in šolskih otrok je stalo ob ulici in so na legionarje metali cvetlice. Na Domplatzu je bil veličasten sprejem, med katerim so peli "Deutschland ueber Alles" in pesem "Horst Wessel".

Dvajset nazijskih zastav, ki so jih legionarji pri svojem begu odnesli s seboj v Nemčijo, je bilo podarjenih mestu Salzburgu.

DR. NICHOLAS BUTLER STAR 76 LET

Dr. Nicholas Butler, predsednik Columbia University, je praznoval včeraj svoj 76. rojstni dan. Zgodaj zjutraj se je odpeljal nekam na deželo in se do večera še ni vrnil.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisov in osebnosti se ne proučujejo. Denar za naročnino naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

REORGANIZACIJSKA PREDLOGA

Prejšnji teden je senat s pičlo večino sprejel vladno reorganizacijsko predlogo, ki je bila nato izročena poslanski zbornici, kjer se je vnela zastran nje vroča borba.

Predloga določa, naj ima predsednik pravico zmanjšati število zveznih uradov in povečati število uradnikov; kontrola nad zveznim proračunom naj bo reorganizirana ter podrejena direktno predsedniku; predsednikov kabinet naj bi dobil novega člana—"secretary of welfare", ki bi upravljal vse sedanje vladne agencije za relief in socialno politiko, katerih je vseh skupaj enainvajset; slednjič naj bi imel predsednik pravico imenovati šest posebnih tajnikov, katerim bi sam določil delokrog.

Predloga je naletela v kongresu ter tudi pri gotovem delu ameriškega časopisja na odločen odpor.

Po mnenju nasprotnikov bi dala predloga predsedniku dosti večjo moč kot jo ima sedaj, in bi bila nevarnost, da bi si predsednik prilastil diktatorsko oblast.

Dokler je Roosevelt predsednik, ni te nevarnosti, kajti o njegovem neomajnem demokratizmu ne more biti nobenega dvoma.

Vpoštevati je pa treba dejstvo, da ni mogoče uveljavljati postav, ki bi bile samo za enega predsednika prikrojene.

Bodoči predsednik utegne biti nazadnjak ter bi se povečane oblasti ne posluževal v naprednem, pač pa v nazadnjaškem smislu.

Za predlogo govori dejstvo, da se demonkracija tembolje obnese, čimbolj gladko posluje njena uprava.

Ameriškega vladnega sistema se ne more primerjati z evropskimi vladnimi sistemi, kjer so ministri dosti bolj samostojni kot so na načelniki ameriških zveznih departmentov, ki so v vseh ozirih odvisni od najvišjega izvršilnega uradnika, to je—predsednika.

To veliko predsednikovo oblast še razširiti in povečati bi bilo po mnenju nekaterih usodno.

Kot rečeno, je sedaj predloga v poslanski zbornici. Sodeč po odporu, ki je naletela nanj, je le malo upanja, da bi bila sprejeta.

Iz Jugoslavije

Klub samcev - muslimanov v Sarajevu.

V Vratniku, najstarejšem kraju Sarajeva, je med 13,000 prebivalcev kakih 150 zakrknjenih samcev-muslimanov. Ti samci so ustanovili zdaj svoj klub, ki bo s prispevki podpiral siromašne solarje moškega spola ter jim tudi nabavljat knjige. Klub ima seveda svoja pravila, in je med njimi najvažnejše ono, ki vsbuje sankcije za izstop iz kluba ali za nezvestoto. Ako se kak organizirani samci poročijo, pridejo vsi člani kluba v njegovo hišo na dan poroke in ostanejo tam tako dolgo, dokler mu vsa ne pejejo in popijejo.

Smrt najstarejšega hercegovskega vstaia.

V Nikšiću v Črni gori je umrl najstarejši hercegovski vstaša Toma Gele, ki se je udejstvoval v vseh uporih v Bosni in Hercegovini. Starac je dosegel nad 115 let. Ker ni dobival nobenih podpor, je živel na stara leta od darov dobrih ljudi.

Umor zasluženega vaškega župana.

V okolici Prokuplja so našli pred dnevi umorjenega kmeta Lazarja Dženadića, ki je kot župan že več let vodil občino Blaco. Župan Dženadić je užival sloves naprednega gospodarja in zelo skrbnega ter poštenega župana. Ni se dalo misliti, da bi imel kake osebnosti sovražnike. Preiskava, ki jo vodi pri prokupskem okrožnem sodišču preiskovalni sodnik Leopold Rupnik, je zdaj ugotovila, kako je bil zločin izvršen, ni pa še popolnoma razkrla njegovih motivov. Marica sta zaprta in izpovedala sta, da sta bila podkupljena cel najbogatejšega občana, nekoga Milovanovića in od njegova sina. Zveze med najbogatejšim občanom in med dvojico, ki je zločin izvršila, so bile že prej znane, a Milovanović noče povedati, zakaj je dal zločin izvršiti. Vaščani upravičeno domnevajo, da je bil Milovanović župan na poti zaradi velike poštenosti.

Samega sebe je obtožil kot strastnega kvar-topirca.

Občinski očetje v Ločiki pri Jagodini so od občana Dušana Arsenijevića dobili nenavadno obtožbo. Mož je samega sebe obtožil kot strastnega kockarja kvartopirca. Obtožbo proti sebi je napisal, jo prinesel v občinski urad ter tam od občinskega pisarja zahteval, naj jo zabeleži v zapisnik. Zabeležba se glasi takole: "Samega sebe tožim, ker sem zakartal 2.500 din." Iz občinske pisarne se

je mož podal v najbližjo pekarno, kupil košaro kolačev in pečiva ter začel ta deliti pred občinsko hišo zbranim vaščanom. Takole jih je slovesno nagovarjal: "Bog naj oprosti Dušanu, strastnemu kockarju. Nikdar več ne bo kvartal. Jajte kolače in molite za menoj, da bo tako!" Bivši kockar Dušan je zdaj miren in trdno prepričan, da se je rešil s samoobtožbo in javno pokoro kvartopirske strasti.

Zena majorja Feyja je bila Sarajevčanka.

V sarajevskih listih obujajo spomine na gospo Feyovo, ki je svojemu možu sledila v smrt po avstrijskem prevratu. Njeno ime je bilo Malvina von Pestschina in bila je hčerka višjega avstrijskega uradnika. V Sarajevu še živi nekaj njenih sošolk iz predvajne dobe v zavodu sv. Avgustina v Sarajevu. Sošolke pripovedujejo, da je bila Malvina živahno lepo dekle in da je njena radbina igrala veliko vlogo v društvenem življenju predvojnega Sarajeva. Bila je tudi velika senzacija, ko se je na hitro poročila z elegantnim avstrijskim stočnikom Feyem. Zaljubila sta se med vožnjo v Mostar in bila je tako zvana ljubezen na prvi pogled. Po vojni je bila Malvina samo enkrat v Sarajevu ob smrti nekoga svojega ožjega sorodnika.

Že tri leta hlini blaznost.

Pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu se je ponovno zagovarjal predstojnik pisarne istega sodišča, Miloš Stojanović, ki je pred tremi leti poveril okrog milijon din. Mož že vsa tri leta hlini blaznost. Sodišče je sklenilo izročiti zadevo glavnemu sanitetnemu svetu. Stojanovića na pridržati v preiskovalnem zaporu.

Krvava rodbinska tragedija.

V vasi Žubrići blizu Virovice se je odigrala krvava rodbinska tragedija, ki je zahtevala življenje 50letne žene lovškega čuvaja Marije Vogel. Konrad Vogel se je večkrat prepiral in pretepal s svojo ženo in njenim 25-letnim sinom. Marija je bila njegova druga žena. Te dni je v hiši nastal zepet prepir in Vogel se je tako razkačal, da je hotel ustreliti svojega pastorka. Ta pa je pobegnil s svojo ženo v stajo, dočim je njegova mati zadrževala moža, da ni mogel za njim. Ker se ni hotela umakniti, je nameril puško na njo in jo ustrelil. Nesrečna žena je kntalu izdihnila.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Važno za potovanje

Kdo je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Če se znano obratno na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vam, bodali prajno za povratna dovoljenja, potni liste, vize in spleh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker sredne se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plačilo torej (tako) za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste pozorni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

POVELJNIK ČEHOSLOVAŠKE ARMADE

General S. Vojtechovsky, vrhovnik poveljnik čehoslovaška armade, fotografiran tekom zadnjih manevrov.

"Hočete kopel ali obed?"

Pri Vauxhall Bridgen je bil na Temzi zasidran čoln, v katerem je stanovala stara zakonska dvojica. O starem gospodu so ljudje vedeli le to, da se imenuje Jackson. Mož je sedaj v svojem 77. letu podlegel srčni kapi. In šele sedaj je javnost zvedela, da ni bil to nihče drug nego nekoč znameniti major Frederick G. Jackson, ki je postal popularen kot "Jackson s Severnega tečaja". Kot upokojenec se je umaknil na star čoln, ki ga je po svoji ženi imenoval Margueritte.

Jackson je bil še mlad mož, ko so ga poznali kot vodjo odprave, ki je med 1893 in 1897, napravila več potovanj v deželo Franca Jožefa in poskusila na zadnje doseči tudi Severni tečaj. Ta odprava je štela 33 oseb, ki so London ostavile z dobro ladjo "Windward". Odprava je hotela raziskati pred vsem notranjost dežele Franca Jožefa in napraviti o njej točno karto. Jacksonu je v resnici uspelo, da je odkril Marje krajčice Viktorije. V istem času je bil Nansen s svojim "Framom" na poti proti severnemu tečaju.

Ladja se je pomikala s tokom ledenih plošč naprej, ker je Nansen upal, da pride na ta način še najsigurneje do severnega tečaja. Sedem mesecev se je voziral tako s svojim parnikom, potem pa ga je zapustil s svojim prijateljem Johannesom in je odkorakal z njim preko ledne planjave proti tečaju. Med potjo sta izgubila svojo prtljago in sta morala nadaljevati brez živil. Vsa o-

prema je obsegala 11 nabojev in dve puški. In to je bila še njuna sreča, kajti tako sta mogla ustreliti kakšnega severnega medveda ter se preživljati z njegovim mesom. Nekega dne sta zagledala nekoga moža, ki je stopal proti njim. Bil je major Jackson. Njegove pozdravne besede so postale zgodovinske: "Strašno se veselim, da vaju vidim. Ali niste Nansen? Pridita v mojo kočo, česa si želita najprvo: kopel ali obed?" Nansen se je odločil za obed.

Jackson te rešitve nikoli ni pozabil. Velik del arktične dežele ki jo je bil odkril, je imenoval deželo Frederika Jacksona. Major Jackson je v Arktidi deževal mnogo razburljivih deževčkov. Med takšne doživlja je spoda tudi tisti s severnim medvedom, na katerega je streljal, pa ga ni zadel smrtno. Žival je navalila na raziskovalca, ki se je rešil le na ta način, da ji je porinil kopito svoje puške v odrti gobec.

Naša zastopnica za Cleveland in okolico

Mrs. FRANCES PATIA

nabira nove naročnike za "Glas Naroda". Rojake prosimo, naj ji bodo pri tem delu naklonjeni.

Uprava.

Peter Zgaga

Pred štirinajstimi dnevi je bilo objavljeno Gaborovo poročilo iz Detroita.

V njem je bil posebno zanimivo opisan dogodek iz časov prohibicije, ko je imel Gabor v gosteh clevelandskega rojaka, katerega je postregel z regratovino vinom.

Učinek? Rojak mu je pa štirinajstih dneh sporočil iz Clevelanda, da je vedno po regratu zaudaja.

Da, v tistih časih je bil ameriški narod vajej močne pijače.

V newyorškem Downtownu je bila naprtaer špelnaka, kateri so naši rojaki zdeli ime "Pri treh rib'eah".

Kvart žganja — stovajset prufov — je prodajal Italijan po dolarju. Kvart vina po petinšedemdeset centov.

Žganje so pili iz vinskih kozarcev, vino so imeli za "wash". Kakšno je bilo žganje in kakšno je bilo vino, ne bom na tem mestu razpravljaj. Menda je bilo v obojem več hudičevega olja nego alkohola.

Kakšnih dvajset naših rojakov je redno zahajalo tja. In izmed tistih dvajsetih jih sedem ali osem še vedno živi.

To je čudež, ki bi ga noben znanstvenik ne mogel razjasniti.

Iz starega kraja so poslali upravi Glasa Naroda par stevilk nekoga mladinskega lista s prošnjo, da bi delali med slovensko ameriško mladino reklamo zanj.

List je prav čedno urejen, toda ne za ameriške razmere.

Med starokrajsko in slovensko mladino v Ameriki je prepad, ki se ga ne da tako enostavno premostiti, najmanj pa s par stevilkami mladinskega lista.

Steer so pa ljudje v starem kraju še vedno strahovito naivni.

Spominjam se pisma, ki je dospelo pred leti iz domovine.

Po poklicu sem učiteljica stara petindvajset let. Učiteljice sem zdelala z odklono ter znam poleg slovenščine in srbohrvaščine tudi nemško. Zdej se pa prav pridno angleško učim, ker bi rada prišla za učiteljico v Ameriko. Prosim, sporočite mi, če bi mi plačala ameriška vlada vožnjo, in koliko tam učiteljice zaslužijo. Ali dobi tudi penzijo?

Na svetu je pa res vse, prav vse mogoče.

Včeraj sem čital na prvi strani velikega newyorškega dnevnika: "Papež bo sprejel Adolfa Hitlerja v avdienci."

Človek bi imel dosti več užitka od kaje, če bi tobačne tvornice posvečale tobaku že vsaj toliko pozornosti kot jo posvečajo celofanu, v kterega so cigarete zavite.

V New Yorku imamo vse, edinole pomladi nimamo, tiste lepe pomladi, ki traja v stari domovini skoro dva meseca.

V New Yorku je pa tako: prejšnji teden je še zmrzovalo, danes je pa skoro že vse drevje zeleno.

Modrijan vseh modrijanov bi moral biti, da bi uganil smisel nekaterih ženskih pogovorov. Nedolgo sem slišal dve, ki sta takole razpravljali:

— No, kako je, kako je?

— Hm, kako bi bilo? Enkrat je tako, enkrat tako. Ponavadi je tako.

— Tako, tako? Pa se ti ne vidi, da bi bilo tako.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 0.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 29.50	Lir 500
\$ 11.65	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodali v dinarjih ali hrab dovoljujemo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.25
\$20.—	\$20.00
\$30.—	\$30.75
\$40.—	\$41.50
\$50.—	\$52.25

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

VAJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBEINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svojece tako jasen in svetel kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikinoči nestrpno čakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatve.

Pošljite velikonočna darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

FAUSTO BURGOS:

CHANGO

V Cataniari, La Rieji, Santiago del estera Tucumana, Saiti in Jujayu je navada, da kličejo fante z imenom chango. Chango je krajše ime za machango in machango je izpeljanka iz machačo. Po vsi Boliviji uporabljajo to besedo. Povsod slišiš govorice, ki t. "Kakšen chenkuito je to!" Kar pomeni, kakšen fant od tave. Ali: "Prida chango je prida fant!"

Rodolfo mi je nekoč nasvetoval: "Ali bi si ne vzel kakšnega changa s seboj? Kaj deš? Vzemí Magto. Magta je čeden na pogled, malo govori, še manj smeje. Dobro zna pomeriti in zadržati s kopjem, preči zna s svojo indijansko preslico in z nekaj listi koke in pržljenim čaju mnte je že kar v nebesih. Vzemi ga, ne bo ti žal. Če ga pa še neseš šofiranju. Kar čudovito bo, če boš imel človeka iz rodu Puna za krmilona, ki nosi ovojke namesto usnjatih gamaš in ima namesto čopice z naušeniki klobuk s rokih krajevcev na glavi..."

Fant je vstopil v sobo. Prinesel je čaja. Obledela mu je trpko dehtela po hrbovskih prebivalcih.

"Najprej postreži donu Rodolfo!"

Šel sem nazaj, da bi vtaknil glavo v svežo, čisto vodo, ki je bila pripravljena v posodi.

"Je že vzel, senjor," je odvrnil Magta.

"Ali bi ti tudi kaj pil?"

Skromno si je natočil čaja mate. Rovni prebivalci rodu Pane ne pijejo mata; namesto tega uživajo kroglice koka. Medtem, ko sem dal skodelico k ustom, je prekrižal roke na prsih, tako se je držal, kadar je stregel.

"Ali si si že umil obraz, Magta?"

"Sem, senjor". — Rodolfo ga je navadil umivati in česati se. Ko je imel čist obraz, je bila njegova polt ko rdeči tobak.

"Vzemí zvezek, Magta," sem mu dejal.

Učil sem ga brati in pisati in računati. Brati? Čemu? Kdaj bo pač kasneje kdaj čital? In koliko truda me je stalo, preden je znal prve črke čerkati! A kmalu so bili njegovi pastirski pesti gibčni in njegove črne, žive oči so se kar pripile na liste njegove knjižnice. Celo ponoči sem slišal, kako je

pri tleh ognja črkeval. Le komu bo pozneje kaj pisal?

Računstvo? Rad bi bil kaj več znal ko njegov priletni oče. Tega je videval, kako je računat s koruznimi zrnji, s čebulami ali kamenčki iz reke.

Naučil se je seštevati. Ves trud mi je povrnil, ko mi je na večere, sedeč na ograji, zapisal na pastirsko piščal, medtem ko so seganjali črne, večno prežvekuječe lame skupaj. Le kdo bi ga bil naučil teh pesem in plesov, ki mi jih je zapisal. "Daj, pokaži mi, kaj si večeraj napisal!"

"Tu, senjor."

Ena stran je bila popisana z njegovim imenom in priimkom in imeni, ki mu jih je dajal tujec, izv. don Rodolfo. "Komu boš pa potem pisal, Magta, ko boš znal že gladko pisati?"

Povesil je pogled, prebledel je. Njegovo mlado, ko tobak rdeče čelo se je zgnubanilo.

"Povej, komu boš pisal, Magta, ko boš znal gladko pisati?" sem silil vaju.

Promogoval se je, da bi se ne začel tresti, on je vendar poddehteval kot jasna, mirna vodna gladina, ko ga pihljaj vetra obneso. Tresel se je, prebledel je, stisnil je ustnice krčevito skupaj in mahoma sta mu stopili dve solzi v njegove velike, črne oči.

Ubogi hrbovski fant, ki te tvoja mačeha pretepa in psuje! Nek ga popelneva, ko je bil bil snežni metel in huda plaha, te je spodila iz slavnate in ilovnate kefe ko steklega psa. Začel si teči, ne da bi imel ogrinjačo na sebi in brez lističa koke v usnjati vrčici. Tekel si po zenskih spozah in pustinskih petih, ki liki kačastim črtam vpreprežajo visoko planoto Tolaresa. Nisi se ustrašil bliskov, ni te omamilo grmenje, ni te nadrla divja vihra Kordeljer. Jez sem bil tvoj prvi učenik.

"Komu boš pisal, Magta, ko boš znal gladko pisati?"

KJE JE?

Prošim rojake v Kanadi, kdor ve, kje se nahaja JANEZ DOLINŠEK, naj mi sporoči njegov naslov. Lansko leto je bil še v Port Arthur, Ont. Poleg najine zadeve mu imam poročati zanj zelo važne stvari iz starega kraja. Onemu, ki mi sporoči njegov naslov se že vnaprej lepo zahvaljujem. — Valentin Jagodie, Box 4, Noranda, Quebec, Canada. (3x)

Pozri je solze in plaho odvrnil:

"Očetu, senjor..."

Bilo je tamno, jako temno, ko je prišel njegov oče. Hotel ga je vzeti s seboj domov. Psi so silili vanj, a ni se zmenil za nje. Skrivši, da bi ga ne videl patron, se je splazil v grmičje, kjer so si peoni zakurili jutranji ogenj. Videl sem ga. Bil je žilav hrbovec, imel je kakih petdeset let. Ogrujen je bil v poncho in na glavi je imel širokokrajni, pastirski klobuk.

Slišal sem, kako je nekdo zašepetal: "Magta, Magta, brz pojdi! Tvoj tata je prišel!"

Fant je spal v kotu hodnika. "Tvoj tata je tu, s seboj te bo vzel..."

Obleden je spal. Naglo je vstal. A iznenada je zagledal — ne s telesnimi očmi — drugo ženo svojega očeta pred seboj. "S seboj te bo vzel — brz, brz, da te don Rodolfo ne zapazi..."

Magta je šel k grmičju, kjer so peoni kurili. Rozki dim se je dvigal ko sivaljkan stober kviška, ki ga je gorski veter zakrival in razkrival.

Magta se je usedel na tla zraven svojega očeta. Ko sem prišel k njim, nista govorila. A pri rdečem svitu ognja sem ju videl, kako sta se oba tiho jokala...

LOV ZA IZSILJEVALCI V VARŠAVI.

Varšavska kriminalna policija je prejela te dni izsiljevalca, ki sta prišla na pošto k okencu po denar svojih žrtev. Ko sta videla, da ju opazujejo, pa sta pobegnila v največjem diru na ulico, planila na voz cestne železnice in se odpeljala na postajo. Tam sta v zadnjem trenutku skočila v brzdovlak Varšava-Pariz.

Policija ni mogla ustaviti vlaka, bilo je že neprozno. Izredljivi detektivi pa so najeli avtomobil in dirjali za vlakom, ki se je imel ustaviti šele 50 km od Varšave. Dohiteli so expres, stopili v vlak ter zalotili begunce ki so se branili z noži in samokresi. Slednjič se je posrečilo izsiljevalca ukrotiti. V njunih žepih so našli seznam bogatih oseb v Varšavi, ki sta jih razbojnika izbrala za svoje žrtve. Izsiljevalca sta hotela pobegniti iz Poljske s ponarejenimi potnimi listi.

Velik lov na slone

V bližnjem času bodo privedli v Siam največji lov na slone, kar so jih imeli v zadnjih desetletjih v Zadnji Indiji. S sodelovanjem več tisoč gostov nameravajo s pomočjo ukrotitih lovskih slonov ujeti 300 živih divjih slonov.

Si plakati in radioni so oblasti povzale Siamce, naj bi za ta veliki lov dali na razpolago svoje krotke slone. Za nekoliko mesecev se vsi priprave za lov. Številni ogledniki v pragozdovih in na raznih krajih so zgradili že obsežne ograde, kamor bodo spravili ujetje živali.

Siamska vlada je sklenila ta veliki lov, ker so se sloni v zadnjih letih zelo razmnožili. To gre po eni strani na rovaš zaščitenih zakonov, po drugi pa tudi zaradi tega, ker je povprašanje po slonih zelo naraslo. Med tem pa je Siam prejel spet številna naročila, Siam večji nego največja ev-

ropska država razen Rusije, a da šteje pri tem le 12 milijonov prebivalcev.

Udomačene slone uporabljajo za to, da zvrabijo svoje divje tovarise v ograde. Črede divjih slonov sledijo udomačenim slonem kamorkoli. Čim se ograde napolnijo s sloni, se vohdi vanje zaprejo in z višje točke se prične potem štetje živali. Traja pa več dni, preden se divji sloni vdajo v svojo usodo in so pripravljani slediti udomačenim v razna taborišča, kjer jih zdresirajo za nova dela.

STREL V TELEFONU.

Nekoga znanca evropskega specialista za živec je med ordinacijo po telefonu pozvala dama, ki se je predstavila kot lastnica nekoga penziona. Potem mu je začela pripovedovati o živčni boleznij svojega moža. Sredi razgovora pa je nenadno zakričala na pomoč. Takoj nato je sledil pok iz puške.

LUDEENDORFF V GROBNICL

Grobniča nemškega vojskovodje generala Ludendorffa v Tutzingu je dovršena in telesne ostanke pokojnika bodo te dni prenesli iz začasnega groba v stalno grobišče. Na grobniči bodo postavili Ludendorffovo poprsje.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Dama. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klosterski zolnir. — Grad Rojine. — Golica.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Heč mestnega sodnika. — Kozlovka sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetijskegaesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tagomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku surdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjaš. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradel. — Ponarejeni bankovec.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseviška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zastavljeni pridiki "Pastina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. st. letja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu svojo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

PROTI DVIGANJU CEN

Nedavno se je vršilo v Madison Square Garden v New Yorku velika skupščina 12,000 delegatov raznih organizacij. Govorniki, med katerimi je bil tudi guvernier Earle iz Pennsylvanije, so protestirali protineprestanemu višanju cen dnevnih potrebščin.

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIPREDIL: I. M.

58

V Frankovih očeh žari nekaj mokrega. Prime Gunnarjevo roko in jo v tihi ginjenosti stisne. Nekaj časa ne more govoriti in Gunnar mu da čas, da se zopet pomiri. Nato se razgovori z njim o vseh pogojih, postavi plačo in mu da prosto voljo, da je Aniti toliko časa na razpolago, dokler ga več ne bo potrebovala. Frank Soltan brezpogojno v vse pritrli.

Nato se mu Gunnar zahvali, da je tudi večeraj pri nekem stroju nekaj popravil. Soltan se v zadregi brani in pravi, da ga je to samo veselilo. Ko sta se razgovorila še o nekaterih drugih zadevah, pravi Soltan:

"Govorili ste mi o sodih, ki vam delajo velike skrbi."
Gunnar ga začuden pogleda.

"Da, govoril sem o tem. Ta zadeva nam je vsem zelo pri sreči, zlasti še, ker vemo, da za to ni nikake pomoči. Podpora bo držala samo še malo časa. Ako se pod težo zlomi, tedaj bomo imeli neprecenljivo škodo. Pri tem gre namreč za najdragocenejšo vrsto vina."

Soltanove oči začare.

"Ta problem bom jaz rešil, gospod ravnatelj."
Gunnar se zgane in neverjetno strni vanj.

"Saj menda resno ne mislite?"
"Da, mislim resno, gospod ravnatelj."
Gunnar je zelo radoveden.

"Ako to izvršite — toda ne — ne veste, česa se boste lotili — bilo bi — da — potem ste za našo tvrdko neprecenljive vrednosti. Ko bi mogli najti kako sredstvo, da bi pod sode postavili nove legnarje, ne da bi se sodi premaknili in vino pretreslo. Nikdo ne more precceniti, koliko bi bila vaša pomoč vredna za našo tvrdko — toda ne — to smatram za nemogoče, popolnoma nemogoče."

Frank Soltan se veselo zasmaje.

"Mogoče pa sem vendarle iznašel Kolumbovo jajce, gospod ravnatelj. Od tedaj, ko ste mi priznali to svojo skrb, sem o tem razmišljal, kako bi mogel to napraviti in šele sinoči se mi je posvetilo v glavi. Zagotovim vam, da bodo dobili sodi nove legnarje, ne da bi jih bilo treba tudi najmanj premakniti in da je mogoče isto storiti tudi pri drugih sodih, ne glede na to, kako so veliki."

Gunnar ga prične za ramo in ga nekoliko strese.

"Potem se bo vaša služba pri nas za dolga leta izplačala in vam bom tudi vašo plačo za tretino zvišal, ako to naredite. Sedaj pa govorite. Ali bo vaše delo zvezano z velikimi stroški?"
"Ne, zahtevalo bo samo malo izdatkov."
"Sedaj pa z listico ven iz luknje — še vedno ne morem verjeti."

Frank se visoko vzravna. Oči mu žare v želji po delu.

"Tako vam hočem to nazorno pokazati, gospod ravnatelj. Prosim, naročite prinesiti majhen, prazen sod z legnarji." Gunnar nekoliko vznemirjen pozvoni in naroči slugi, da prinese sod. In Frank se dostavi:

"Prinesite mi še tudi štiri deske take velikosti."
In z roko pokaže primerno velikost.

Ko oba čakata, pravi Frank:

"Nikakega pomena ne bi bilo, ako bi vam kaj izdal o svojem načrtu, predno vam morem pokazati, kako bo vse izvršeno."

"Dobro, tukaj najprej podpišite pogodbo, ki sem jo sestavil. Mirno jo preberite. Iz nje boste izpredvideli, da sem vam v njej dal priložnost, da vzamete potrebni dopust, da naredite svoj izpit. Zaradi tega boste morali za nekaj časa iti v Charlottenburg. Glede časa se bova že dogovorila."

Frank prebere pogodbo in se predno jo more podpisati, napiše Gunnar še naglo dostavek, da bo plača za tretino povišana, ako se Soltan posreči pod velike sode postaviti dovolj močne legnarje, ne da bi se pri tem sodi premaknili. Frank smeje podpiše pogodbo, katero je Gunnar že prej podpisal.

Medtem pride majhen sod, legnarji in deske.

Frank sprazni nizo pri oknu, najprej postavi na njo legnarje, na nje pa sod.

"Tako," pravi nato, "sedaj pa si prosim predstavljajte, da je to veliki sod. Nadalje si predstavljajte, da so ti legnarji strohneli in da jih je treba nadomestiti z novimi, ne da bi bil sod kaj pretresen."

Gunnar prikima.

"Dobro, to si predstavljam."
"Sedaj vzamem te štiri deske, ki si jih moramo predstavljati, da so k sodom primerne in dovolj močne. Te deske bom zvezal med seboj in bom z njimi obdal sode v četverokotu in sicer v enaki višini z najvišjim krajem legnarjev."

Gunnar prikima.

Medtem je Frank položil deske okoli sode in legnarjev.

"Pomislite morate, da tvorijo deske trden četverokot okoli velikih sodov. Ko se je to zgodilo, je treba samo še tekoč cement — recimo železobetone — v prostor med deskami do najvišjega kraja legnarjev. Cement bo pod sodi napolnil ves prostor, se bo strdil in bo napravil nov, trden podstav. Ko se bo strdil, bomo odstranili deske in jih bomo nadomestili s trdnim zidom. Strohneli legnarji morejo potem ostati, ali pa ne, ker so doslužili in so brez vsakega pomena. Sodi pa leže trdno, niso bili premaknjeni in vaše skrbi so odstranjene. Vse more biti v kratkem času narejeno."

Gunnar je napeto poslušal Frankova izvajanja. Sedaj pa se oddahne in sede na stol in z veseljem gleda Frankov razvneti obraz. Prime ga za roko in jo gorko in trdno stisne.

"Čutil sem in vedel, da ste vi pravi mož za nas. Naenkrat ste mi to dokazali. To je v resnici Kolumbovo jajce in da ste prišli na to, mi dokazuje, da imate odprto glavo. Pa tudi brez tega nisem prav nič dvomil. Torej, gospod Soltan, to bo vaše prvo delo. Prosim, pripravite vse potrebno. Jaz pa bom najvišjim uradnikom, ki so ravno tako v velikih skrbih, kot jaz, povedal, da je sedaj vsaka nevarnost odstranjena. Nočem vam pa vzeti veselja in boste gospode s tem sami presenetili."

Delo, katerega se je lotil Frank Soltan, je odvrnilo Gunnarja od njegovih privatnih interesov. Ves Lindeek je bil napet in vznemirjen in vsakdo se je zanimal za Soltanovo delo. Celo sicer tako brezbrizni Kurt se je za stvar zanimal, četudi je dvomil, da bi Soltan delo uspelo. Anita pa je bila polna mrljične negotosti in je te dni celo opustila svoje vožnje, da Franku ne bi vzela niti minute dragocenejšega časa.

(Dalec urahodnja)

Razne vesti.

ŠESTNAST LET NA SKRIVAJ POROČENA.

Pred kratkim je umrla v Edinburgu bogata, slepa vdova, ki je večji del svojega imetja zapustila svoji dolgoletni strežnici. Ta strežnica, ki je pri njej še vedno nastopala pod svojim dekliškim imenom, se je bila v resnici poročila 16 let pred vdovino smrtjo. Ker je pa poznala napremagljivi odpor svoje delodajalke do vsakega zakona, ji je iz strahu, da bi izgubila svoje mesto, prikrivala resnico. Vsak dan je bila eno uro prosta in ta ura je pomenila vseh šestnajst let njeno zakonsko življenje. Ves ostali čas je porabila, v kolikor ni spala, s tem, da je gospe čitala časnike in romane.

Herbert Hoover novinarjem o vtisih, ki jih je dobil na svojem mednarodnem potovanju skozi evropska glavna mesta. Na vprašanje, kako sodi o možnosti nove vojne, je Hoover odvrnil, da osebno zaenkrat še ne veruje v možnost velike svetovne vojne, čeprav je danes v Evropi mnogo več vzrokov za vojno kakor l. 1914. Glavni razlog, da vojna še ni izbruhnila, je po sodbi Hooverja dejstvo, da večina evropskih držav še ni pripravljena na krvavi obračun. Treba je počakati vsaj še dve do tri leta, preden bodo stvari dozorele na splošen udar.

SAMO NA ZUNAJ SO SI PODOBNE.

Dva kanadska psihologa sta proučevala v zadnjih mesecih značaje slovitih petorčie in sta o tem sedaj podala svoje poročilo.

Dekleta, ki se telesno dobro razvijajo, po mnenju obeh zdravnikov niso preveč inteligentna. Upani je, da bodo deklice z nadaljnjim razvojem dosegle povprečno inteligencno otrok enake starosti. Učenjaka sta raziskovala posebno vprašanje, da-li je imelo istočasno rojstvo petorčie kakšen izenačevalni vpliv na njih značaj. Temu ni tako. Že sedaj se kažejo znatne razlike v temperamentu in značaju petorčie sester. Anette kaže neko mero nečimarnosti in žensko željo, da bi užajala ljudem. Obiskovalcem se prilizuje in skuša zbuditi njih pozornost. Marie je manj prilizljiva in ljubezniva. Včasih se odvrta uporno od obiskovalcev in nasprotuje tudi svojim strežnicam. Cecille in Yvonne sta si po značaju podobni, sta namreč precej ravnodušni. Emilie, ki se je rodila kot zadnja, je tudi najslabotnejša med vsemi sestrami in morda je zato vedno bolehljiva in občutljiva. Pogostoma se joče brez vidnega vzroka. Psihologa sta vsakako lahko ugotovila, da zunanja podobnost v splošnem ne ustreza notranji podobnosti petorčie.

CIGARETE V USTIH UČITELJIC.

Romansko prosvetno ministrstvo je opozorilo šolska nad-

NAPOLEONA BI BIJI LAHKO OZDRAVILI.

Ko je Napoleon 5. maja 1821 na Sv. Heleni umrl, so bili naziranja njegovih zdravnikov o boleznih, ki ga je pobrila, različna. Pred nedavnim je prof. Palle, ravnatelj rimskega zavoda za tropske bolezni, izdal klinično študijo o tej Napoleonomi bolezni. Po natančnem proučevanju izvornih poročil o Napoleonovi bolezni in obdukciji prihaja do zaključka, da se je bil Korzičan inficiral in kot posledico tega obolenja je dobil kronično vnetje jeter. Če bi bili tedaj spoznali njegovo bolezen in če bi poznali današnje arzenovne beneolne preparate zoper njo, bi ga bili lahko rošili.

EVROPA SE NI ZRELA ZA VOJNO.

Angleški listi objavljajo na vidnih mestih izjavo, ki jo je dal bivši ameriški prezident

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Polez naslova je zavidno do Edaj imate placano naročnino. Prva letnika pomeni melec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihrani ne nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno prebrati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laubach

COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffel
Walsenburg, M. J. Havak

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zagančić

ILLINOIS:
Chicago, J. Bevcic
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cl. v. in Illinois)
Joliet, Jennie Bamlich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustla
North Chicago in Waukegan, Math. Warsick

MARYLAND:
Kittimiller, Fr. Vedopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouze J. Lektar
Ely, Jos. J. Penhel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Venzel
Hibbing, Joka Povše
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roundup, M. M. Paulus
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Kari Strulaha
Little Falls, Frank Štalo

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Babek, Chas. Kartlinger, Jacob Resnik John Slasnik
Girard, Anton Ngode
Lorain, Louis Hulant, Jona Krjaka
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore. J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bessemer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polant
Kryn, Ant. Tauzelj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Iren
Turtic Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Ailla, Fr. Štuh
Sheboygan, Joseph Kalež

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tanchar
Dismontville, Joe Rolich

Vsak zastopnik trda potrdilo za svojo katera je prelet. Zastopnike tople nebratamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

6. aprila: Queen Mary v Cherbourg
Paris v Havre

9. aprila: Saturnia v Trst

14. aprila: Europa v Bremen

16. aprila: Rex v Genoa

20. aprila: Lafayette v Havre
Aquitania v Cherbourg

22. aprila: Bremen v Bremen
Roma v Genoa

27. aprila: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre

30. aprila: Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa

2. maja: Europa v Bremen

4. maja: Normandie v Havre
New York v Hamburg

6. maja: Vulcania v Trst

10. maja: Bremen v Bremen

11. maja: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg

12. maja: Champlain v Havre

14. maja: Rex v Genoa

18. maja: Normandie v Havre
Europa v Bremen

21. maja: Saturnia v Trst

25. maja: Queen Mary v Cherbourg

27. maja: Lafayette v Havre
Bremen v Bremen

28. maja: Conte di Savoia v Genoa

1. junija: New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

3. junija: Europa v Bremen

4. junija: Roma v Genoa

7. junija: Ile de France v Havre

8. junija: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg

11. junija: Rex v Genoa
Columbus v Bremen
Champlain v Havre

15. junija: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Bremen v Bremen

18. junija: Normandie v Havre
Bremen v Bremen

18. junija: Conte di Savoia v Genoa
Aquitania v Cherbourg

21. junija: Lafayette v Havre
Europa v Bremen

22. junija: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre

25. junija: Vulcania v Trst

29. junija: New York v Hamburg
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

2. julija: Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Rex v Genoa

zorstva na to, da se mnoge učiteljice vedejo tako, kakor se ne sklada s šolskim duhom. Tako so bile učiteljice in profesorice licejev, ki niso kadile samo v šolskih pisarnah, temveč tudi na hodnikih, s čimer so učenkam v odmorih dajale slab vzgled. Mnoge prihajajo v šolo tudi v neprimernih obleki. Marsikatera vzgojiteljica sliči lutkam v izložbenih knjih kozmetičnih salonov, tako zelo je pobarvana in prikojena v obrazu, laseh in nohtih. Ministrstvo graja te pojave in preti s kaznimi, če se te učiteljice ne bodo poboljšale.

V AVSTRIJI BODO GRADILI.

Dunajski listi poročajo, da je kancelar Hitler ob priliki svojega poseta v Linzu v ožjem krogu razvijal posebne načrte, ki jih ima že nekoliko let gleda preurditve zgornjeavstrijske prestolnice. To mesto bo služilo vedno njegovo posebno naklonjenost. Med drugimi velikimi gradbenimi deli bo tudi zgradba novega mosta čez Dunaj in zgradba avtomobilske ceste po zgledu najmodernejših nemških avtomobilskih cest. Na vprašanje, kakšen učinek bo imela priključitev Avstrije Nemčiji na nemško štiriletko, je Hitler odgovoril, da bo že Goering skrbel za to, da ne bo v Avstriji v najkrajšem času nobenega nezaposlenega več. Linz postane v bližnjem času središče nemškega tujkega prometa.

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuječa 87 slik vas stane samo

1 \$

NAROČITE PRI: Narcize pod Golico KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WES 18th ST., NEW YORK

2. maja: Europa v Bremen

4. maja: Normandie v Havre
New York v Hamburg

6. maja: Vulcania v Trst

10. maja: Bremen v Bremen

11. maja: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg

12. maja: Champlain v Havre

14. maja: Rex v Genoa

18. maja: Normandie v Havre
Europa v Bremen

21. maja: Saturnia v Trst

25. maja: Queen Mary v Cherbourg

27. maja: Lafayette v Havre
Bremen v Bremen

28. maja: Conte di Savoia v Genoa

1. junija: New York v Hamburg
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre

3. junija: Europa v Bremen

4. junija: Roma v Genoa

7. junija: Ile de France v Havre

8. junija: Queen Mary v Cherbourg
Hansa v Hamburg

11. junija: Rex v Genoa
Columbus v Bremen
Champlain v Havre

15. junija: Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
Bremen v Bremen

18. junija: Normandie v Havre
Bremen v Bremen

18. junija: Conte di Savoia v Genoa
Aquitania v Cherbourg

21. junija: Lafayette v Havre
Europa v Bremen

22. junija: Queen Mary v Cherbourg
Ile de France v Havre

25. junija: Vulcania v Trst

29. junija: New York v Hamburg
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

2. julija: Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Rex v Genoa